

NEREA ELUSTONDO PLAZAOLA

«Nire ikara handiena Illunben txiki sentitzea da; ni izaten jarraitzeko nahiko indar izan nahi dut»

Legazpi, 1981. Etxeko sofán bere ikasleen matematikako azterketak zuzentzen ari zela Whatsapp bitartez jakin zuen finalista zela. Ez zuen espero, dagoeneko burua txapelketatik kanpo zuen. Ilusioa pizten dio bera finalean egoteak zenbat jende poztu duen sumatzeak. Behin baino gehiagotan ia-ia iritsi den arren, lehen finala da gaurkoa.

Orain fokupean zaude eta ez zaizkizu asko gustatzen fokuak.
Ez, ez ditut gustuko. Horretan partea izango dute norbere mamuek eta ahalduntzeek ere. Baina iruditzen zait txapelketan, dagoeneko lehen faseetik, asko galdetzen dela helburuez, asmoez...

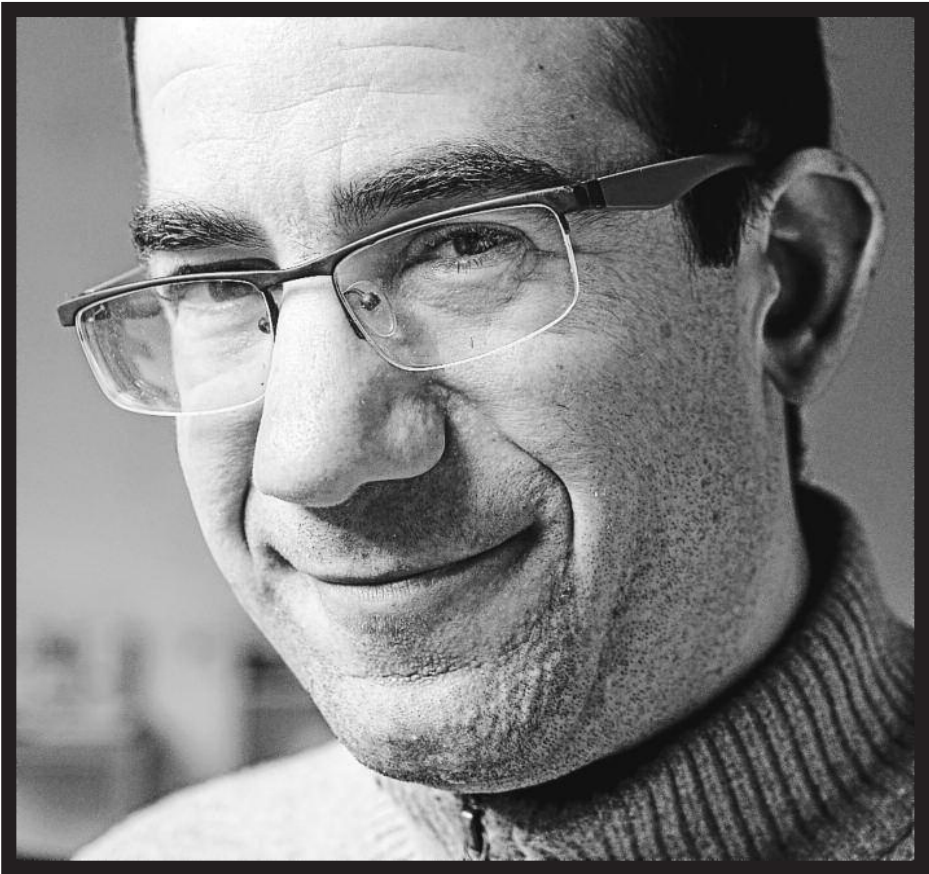
iruditzen zait airezko gazteluak eraikitzen ditugula. Kea alferrik saltzea ez zait gustatzen eta horrelako gauzei horretatik pixka bat sumatzen diet. Egin beharrekoak oholtzan egin behar direla konbentzituruta nago. Ulertzen dut horrelakoak egin behar direla, kazetariak orrialdeak bete behar dituzuela, baina ez dakit benetan zer ekarpen egiten dion bertsozaleari.

Gainera, txapelketatik deskonektatuta bezala zinen dagoeneko.
Bai, egia da. Banekien aukeraren bat bazegoela, baina deskonektatuta nengoen. Dagoeneko urte batzuk baditugu eta ikasi dut tripak jaten egoteak ez duela

«Kezkatzen nau Illunbeko jendetzak. Sekula ez dut hainbeste jenderen aurrean hitza hartu eta ez dakit nire gorputzak, nire buruak, nola erantzungo duten»

ezertarako balio. Gertatu behar dena gertatu egiten da eta gauza asko ez daude gure esku. Nire esku dagoena da behin aukera dudanean bertsoan egitea eta saiatzen naiz momentu horretan kezkatzen, ez lehenago.

Kezkatzen zaitu Illunbeko fokuak?
Kezkatzen nau Illunbeko jendetzak. Sekula ez dut hainbeste jenderen aurrean hitza hartu eta ez dakit nire gorputzak, nire buruak, nola erantzungo duten. Nire ikararik handienetakoa da han oso txiki sentitzea, handitasun horren barruan. Sentipen fisikoak kezkatzen naute. Ez nuke nahi egoerak berak ni irenstea. Ni izaten jarraitzeko nahiko indar izan

AGIN LABURU REZOLA

«Nik gaien aurrean hanka bat aurrerago jartzen dut, gehiago arriskatzen dut»

1985, Astigarraga. Hirugarren finala du gaurkoa eta txapelketako saioetan puntu zakukada bilduta iritsi da. Konfiantza puntu onean iritsi da finalera.

Sekulako txapelketa egin duzu.
Ez dakit horrela definituko ote nukeen. Irunen sekulako kezkaekin sartu nintzen txapelketara. Euskal Herrikoetik kolpea hartuta nentorren, txapelketara bueltatzen nintzen lehen eguna zen, jokoan asko zegoen... Konfiantza dezenterekin sartu nintzen ustez, baina, nire buruari lehen hanka sartzea ikusi

nionean, mamu guztiak bueltan etorri ziren. Uste dut meritu handia izan zela egoera horri buelta ematea. Arrasateko saioan, ondo hasi nintzenez, askoz lasaiago kantatu nuen. Mamu horiek hor daude beti, baina behin finalera iritsita, lasaiago nago.

Finalera begira, zure bertsoakera besteen desberdina dela esan duzu. Zertan?
Nik uste dut abiapuntutik, bertsoa ulertzeko modutik, desberdina naizela. Horrek bertsoa egiteko moduan, hizkuntzaren erabilera eta gaien aurrean

nahiko nuke illunbeko oholtza handi horretan.

Txapelketa txukuna egin duzu.

Bai, uste dut erregular samar aritu naizela. Zaharrenetakoa izanik, adinak kezka berezia sortu dit [barreak]. Pentsa, parte hartzaileen artean Batxilergoan nire ikasle izandako bat zegoen. Horrek zure tokian jartzen zaitu. Adinari esperientzia deitzen diote eta badirudi gutxieneko batzuk behintzat bete egin behar dituzula. Nire kezka zen ipurdi bistan ez geratzea.

Askotan aipatzen duzu ipurdi bistan geratzearena.

[Barreak] Nire obsesioetako bat da. Tira, oso kezka erreala da, bat-batean aritzen gara eta edozein gairi buruz kantatzea egokitzen zaigu. Nik ez dakit denari buruz. Egoera horretan, bada aukera erreala bat ipurdi bistan geratzea.

Adinarena aipatu duzunez, oholtzan patxada pixka bat behintzat emango du, ezta?

Ez pentsa. Ni konturatzen naiz gero eta urduriago jartzen naizela. Gaztetxotan, egiten duzuna egiten duzula, balio du, gauza gehiago barkatzen zaizkizu. Baina adin bat daukazunean badirudi gauzak gehiago zaindu behar dituzula. Adinak, segur aski, gauzak erlatibizatzen lagundu dit, daukaten garrantzia baino gehiago ez ematen. Hori bai.

Orain Hernaniko bertso eskolan ari zara entrenatzen.

Bai. Donostian bizi naiz orain eta astean behin azaltzen naiz Hernaniko bertso eskolara. Bere garaian proposatu zidaten azaltzeko eta niretzat opari bat izan da, luxu bat.

Zergatik beti beltzez jantzita oholztan?

Oholtzan eta oholtzatik kanpo. Nire kolorea da, eroso sentiarazten nauena. Neutraltasuna ematen didala uste dut. Oholtzan presentzia fisikoa izatea ez da erraza, eta gutxiago ni bezala oso lotsatia baldin bazara. Oso-oso lotsatia naiz eta beltzez jantzita eroso sentitzen naiz.

kokatzeko eran desberdin jartzen nau. Estilo desberdina daukat eta beste zazpiek elkarren artean nirekin baino antz gehiago daukatela esango nuke. Nik gaien aurrean hanka bat aurrerago jartzen dut, gehiago arriskatzen dut eta defentsa, atzeguardia, ez dut hainbeste zaintzen. Erasora joaten naiz gehiago.

Arriskatu egiten duzula diozu.

Politikoki zuzenaren marra oso presente dago gaur egun eta zu beti muga-mugan ibiltzen zara. Egurto zaituzte horregatik.

Bai eta oso gaizki pasa izan dut. Lehen ez bezala, orain frankotiratzaileak ikusten ditut. Marra gorri horiek oso presente daude eta pasatzeko permisibitate askoz gutxiago dago. Lehen, pasatzen bazinen, pasa egin zinen eta hor geratzen zen. Jendeak ulertzen zuen pasatu egin zinela eta kito. Orain, horrek guztiak bolumen askoz handiagoa hartzen du.

Txapelketa hau prestatzen hasi nintzenetik hori landu dut; konfiantza

«Zuloan egon naiz, gaizki pasatu dut eta dezenteko lanketa egin behar izan dut nire buruarekin berriz konfiantza izateko eta igerilekura salto egiteko»

izan nire buruan eta berriz ausartu marrara hurbiltzen. Lehenago, marra ikusten nuenean marrara hurbiltzen saiatzen nintzen, ahalik eta gertuen, horrek daukan arriskuarekin. Gero, beldurra hartu nuen eta marra ikusiz gero, ez nintzen ausartu ere egiten gerturatzerara. Orain berriz ausartzen naiz marrara hurbiltzen.

Ariketa kontziente bat egin duzu, beraz.

Zuk zure buruan konfiantza eduki behar duzu; nik hau kantatu dut eta berretsi egiten dut. Hanka sartu dut? Ados, hanka sartu dut eta onartzen dut. Baina, egiten duzun guztia, sinatuta. Ariketa hori egin dut. Egurra jaso behar badut, jasoko dut, baina ni nahiko kontziente naiz marra gorri horiek non dauden. Egia da bat-batean ari zarela, segundo erdi batean neurtu behar duzula, errima batek esan nahi ez duzuna esatera eraman zaitzakeela... baina nik uste dut bertso jolasa hor dagoela, arriskatu egin behar dela. Nik ere egin dezaket bertsotan marra

gorritik urrunduta, baina horretarako mezetara ere joan naiteke.

Arriskuak hartzeko konfiantza nahikoarekin zaude orain.

Bai. Ni blokeatuta egon naiz eta frankotiratzaile horiek asko eragin didate. Zuloan egon naiz, gaizki pasatu dut eta dezenteko lanketa egin behar izan dut nire buruarekin berriz konfiantza izateko eta igerilekura salto egiteko. Gero ura egon daiteke edo ez. Baina lehen nik beti salto egiten nuen, ura zegoen edo ez begiratu gabe. Orain berriz ausartzen naiz salto egitera, baina zehar begiratu bat egiten dut ura dagoen edo ez ikusteko.

Illunben salto egingo duzu?

Asmoa hori da. Nik ez daukat ezer gordetzeko. Nire bertsokerarekin joango naiz, nire estiloarekin. Eta nire estilo horrek, ondo eginez gero, badakit emaitza oso onak ematen dituela, baita txapelketan ere. Eta orain arte emaitza onak eman dizkit.